

STRATEGISCH STUREN IN STEDELIJKE ONTWIKKELING

Werken aan de stad en werken aan (binnen-)stedelijke ontwikkelingen betekent werken aan complexe, integrale vraagstukken. De complexiteit en de integraliteit van de stedelijke opgaven vragen om specifieke kennis en om het vermogen van betrokken professionals om samen te werken met zeer uiteenlopende mensen en met organisaties en partijen in alle geledingen van de stad.

De kennis, het talent, het leiderschap en de vaardigheden die daar voor nodig zijn, staan centraal in de MCD opleiding. In verschillende modules leert de MCD'er strategisch te handelen in een multidisciplinair team en ontwikkelt hij een eigen visie op het vak en op de stad. Het kunnen overzien van de complexiteit van stedelijke ontwikkelingen en daarin kunnen schakelen en handelen vanuit de eigen rol staat centraal in de opleiding.

De MCD is uniek in Nederland. Het is de enige integrale academische opleiding voor professionals die op strategisch niveau met stedelijke (ontwikkel)vraagstukken bezig zijn.

Door een strikte intake blijft de opleiding exclusief en staat deze garant voor kwaliteit. De mix van achtergronden zorgt ervoor dat studenten in de keuken van andere disciplines kijken. Ook haar docenten selecteert MCD zorgvuldig, op basis van grondige evaluaties. Deelnemers aan de lopende leergangen zijn afkomstig van o.a. AM, BPD, Deloitte, Gemeente Den Haag, Gemeente Delft, Gemeente Utrecht, Provincie Overijssel, Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, Staedion, Synchroon, Woonbron.

- ▶ Voor professionals die op strategisch niveau met stedelijke vraagstukken bezig zijn;
- ▶ Vanuit het hele werkveld, nadruk op zelfreflectie en open debat;
- ▶ (Internationale) topdocenten uit wetenschap en praktijk;
- ▶ Groot en actief alumni-netwerk van professionals;
- ▶ Universitair geaccrediteerde opleiding, een initiatief van: TU Delft, gemeente Rotterdam, Erasmus Universiteit.

Afgeronde opleiding?

Na de opleiding is de MCD'er in staat een leidende rol te vervullen in de effectieve aansturing van gebiedsgerichte programma's en projecten.

Lees alles over de
de modules
aan de binnenzijde

Module 1: Urban Economics

Collegethema's

1 De stad groeit

De economische ontwikkeling van steden

2 Economische diversiteit en innovatie in de stad

Agglomeratie, kennis en beleid

3 De stad trekt aan

Imago, citymarketing en gebiedsbranding

4 Investeren in de stad

De casus Amsterdam

5 Innovatieve hotspots

Innovatie in Europese steden.

6 De bereikbare stad

Stedelijke mobiliteit en de positie van retail

7 Integratiecasus Feijenoord

De ontwikkeling van een stadiongebied

Wat maakt steden economisch succesvol? Gaat het om productiviteit en innovatievermogen? Of wordt het economisch succes juist bepaald door de 'consumptie' van stedelijke voorzieningen en is juist een aantrekkelijk leefklimaat doorslaggevend? Waarom kiezen bewoners, bedrijven en bezoekers voor de stad? Kunnen we deze processen beïnvloeden met gericht beleid? Deze module laat zien welke rol imago van de stad speelt in de beslissing van de verschillende stakeholders en welke nieuwe economische inzichten relevant zijn voor gebiedsontwikkeling.

Economische dynamiek

Uit veel studies blijkt dat de economische structuur van steden in rap tempo verandert. Populaire steden zoals Londen en Parijs groeien sterk, terwijl andere steden achterblijven. Wat zijn de economische veranderingen en wat betekenen deze voor de toekomst van de stad?

Opvallend is dat zowel steden met een gediversifieerde economische structuur het goed doen zoals bijvoorbeeld Amsterdam en München, maar ook dat economisch gespecialiseerde steden zoals Eindhoven aan de weg timmeren. Wat betekent dit voor andere steden? Wat is de meest effectieve economische strategie voor de komende jaren?

Innovatie en cross-overs

Zowel gediversifieerde steden, steden met veel verschillende sterke economische sectoren en gespecialiseerde steden met één of een paar sterke gerelateerde sectoren, kunnen als kraamkamer fungeren voor vernieuwende economische activiteiten. Hoe ontstaat innovatie in de stad en wat is de rol van diversiteit en welke steden zijn aantrekkelijk voor talent.

De vraag is in hoeverre innovatie zich laat sturen. Veel Europese steden proberen innovatie te stimuleren met economische beleid en het creëren van innovatieve hotspots is populair. Welke lessen kunnen we hieruit trekken?

De consumptiestad

In Nederland zien we duidelijke verschillen tussen de economische ontwikkeling van steden. De grotere steden met Amsterdam voorop doen het goed. Tegelijkertijd is de stad al een aantal jaren een populaire woonplek. Harvard-professor Edward Glaeser verklaart deze ontwikkeling door de opkomst van de 'consumer cities': dit zijn steden waarbij het voorzieningenaanbod een belangrijk onderdeel is van de stedelijke economie. Denk hierbij aan retail, leisure, sport en cultuur. De populariteit van de stad als consumptiestad blijkt ook uit de groei van het toerisme.

Wat is het effect van deze ontwikkelingen op de stedelijke woningmarkt? En wat is de rol van mobiliteit hierbij? Steden bieden een voedingsbodem voor nieuwe ontwikkelingen. Talent en diversiteit zijn sleutelbegrippen in dit verband. Hoe kan innovatie in steden worden gestimuleerd?

Imago van de stad

Het belang van de marketing van de stad, oftewel citymarketing, wordt groter. Steden, toeristen, bedrijven, investeerders en jong talent zijn doelgroepen van de stad. Het imago van de stad speelt hierbij een belangrijke rol.

Marketing draait om keuzebeïnvloeding: hoe krijgen we onze doelgroepen zover dat ze zich in de stad vestigen of de stad bezoeken. Het is vooral gedragsbeïnvloeding waarbij het aanbod van de stad aantrekkelijk moet zijn en adequaat onder de aandacht moet worden gebracht van de doelgroep.

Inzicht in en kennis over wat bewoners, bezoekers, bedrijven en investeerders drijft is cruciaal. Het bedenken van slogans en logo's sorteert niet of nauwelijks effect. Wat werkt dan wel? Hoe beïnvloedt je het imago?

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- prof.dr. Frank van Oort
- prof.dr. Henri de Groot
- dr. Erik Braun
- dr. Giuliano Mingardo
- dr. Willem van Winden

"De module 'Urban Economics' heb ik ervaren als een indrukwekkende reis langs processen op internationaal, nationaal en regionaal niveau die direct van invloed zijn op het economisch functioneren van steden."

Daniël Rietbergen
Planoloog, gemeente Den Haag

Module 2: Urban Resilience

Collegethema's

1 Veerkracht van de stad

Theorieën over resilience

2 Maatschappelijke veerkracht

Zoeken naar nieuw evenwicht

3 Ruimtelijke veerkracht

Agenderen voor de toekomst

4 Energietransitie

Energie economie, circulariteit en ontwerp

5 Klimaatadaptatie

Resilient klimaatbeleid en stedelijke omgeving

6 Mobiliteit

Adaptieve mobiliteits-systemen en regionale aanpak

7 Integratiecasus CID/ Binckhorst Den Haag

Veerkracht in het Central Innovation District Den Haag

Wat maakt een stad veerkrachtig? Wat kunnen steden doen om sociale tegenstellingen te voorkomen of te verzachten? Welke innovaties zijn nodig om antwoorden te vinden op vragen rond energie, klimaat en mobiliteit? En hoe kunnen ruimtelijk beleid en stedelijke projecten daar een bijdrage aan leveren?

Urban Resilience

Stedelijke veerkracht staat voor de mate waarin steden in staat zijn om schokken en continue druk op het stedelijk systeem te weerstaan en op te vangen. Stedelijke veerkracht staat ook voor de mate waarin steden in staat zijn zich aan te passen aan veranderende, meer extreme omstandigheden. Het begrip is afkomstig uit de systeemtheorie en laat zien hoe de stad als een samenstelsel van met elkaar vervlochten systemen, ineens uit balans kan raken.

Nu blijken steden gelukkig uiterst veerkrachtig; we zijn vaak in staat om de schade redelijk snel te herstellen. Soms leidt dat tot structurele aanpassingen, zoals de Deltawerken en het project Ruimte voor de rivier. Maar vaak verdwijnt de noodzaak tot aanpassing al snel weer uit beeld: de noodzaak tot structurele aanpassing lijkt weg zodra we het leven van alledag weer kunnen oppakken.

In deze module staat centraal hoe steden shocks en stress op kunnen

vangen in de vorm van beleid en in de vorm van ruimtelijke aanpassingen. Vanuit het buitenland kennen we goede en slechte voorbeelden: hoe staat Nederland ervoor? En hoe meet je veerkracht?

Gebiedsontwikkelingen

Een belangrijke vraag is hoe stedelijke ontwikkelingsprojecten bijdragen aan het vergroten van de veerkracht van steden in tijden van onzekerheid en grote risico's. Hoe zorgen steden dat ze hun vitaliteit en kwaliteit behouden terwijl veel zaken radicaal veranderen? Steden worden geconfronteerd met grote veranderingen op economisch, sociaal en technologisch gebied. Dat vraagt om aanpassingen in onder meer infrastructuur, energie en gebouwde omgeving. Steden moeten bovendien nieuwe strategieën ontwikkelen vanwege een veranderend klimaat, een veranderende bevolking en veranderende maatschappelijke verhoudingen. In deze MCD-module komt aan de orde hoe genoemde

trends kunnen worden vertaald in stedelijk beleid. En hoe dit verankerd kan worden in een gezamenlijke agenda. Wat betekent de uitwerking naar stedelijke gebieden? Hoe wordt op gebiedsniveau op het gebied van energie, klimaatadaptatie, bebouwde omgeving en infrastructuur beleid ontwikkeld en uitgevoerd dat veerkrachtig is en de stad sterker maakt?

Druk op de stad

De druk op steden neemt de komende jaren verder toe. Het aantal inwoners groeit en de eisen op het gebied van energie, water, voedselvoorziening en mobiliteit worden hoger. Wat betekent dat voor de leefbaarheid? Hoe ontwikkelen we aantrekkelijke woon- en werkgebieden die in staat zijn (mee) te veranderen? Hoe vergroten we de maatschappelijke, ruimtelijke en ecologische veerkracht van steden?

En hoe reageren we in Nederland op de stijgende zeespiegel, heftiger regenbuien, droge zomers en de alsmaar dalende bodem. Het is hoog tijd om ook hier de vraag te beantwoorden: hoe resiliënt zijn onze steden? Den Haag en Rotterdam zijn begonnen met de aanstelling van urban resilience officers. Maar het is heel

interessant om voor elke gebiedsontwikkeling in de spiegel te kijken en deze vraag te stellen.

Adaptief ontwikkelen

Bedrijven en overheden staan voor de uitdaging om hun steden veerkrachtig te maken: met nieuwe energiesystemen, andere manieren van omgaan met water(berging), maar ook met infrastructuur die adaptief is. Adaptief wil zeggen dat de infrastructuur inwoners en bedrijven behulpzaam moet zijn bij veranderde wensen en veranderend gebruik. Wat zijn de trends op het gebied van mobiliteit en hoe plan je adaptieve mobiliteit?

Theorie en praktijk

Deze module koppelt inzichten in verschillende aspecten van veerkracht aan concrete voorbeelden uit de praktijk. Tijdens iedere college-dag staat een thema centraal en zijn er twee sprekers: één uit de wetenschap en één uit de praktijk. Gedurende de module staat de ontwikkeling van het Central Innovation District/Binckhorst in Den Haag als casus centraal de nadruk ligt op de manier waarop dit ontwikkelgebied ook resilience is.

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- prof.dr. Ellen van Bueren
- dr. Fransje Hooimeijer
- dr. Ronald Huisman
- prof.dr. Derk Loorbach
- prof.dr. Lucas Meijs
- prof.dr. Henk Meurs
- drs. Erik Pasveer
- drs. Henk Ovink
- prof.dr. Arjan van Timmeren
- dr. Peter Pol

“Innovatieve projecten in een groot politiek en maatschappelijk speelveld, zoals de Floriade 2022 in Almere, vragen om een duidelijke strategie en goed omgevingsmanagement. De MCD-opleiding geeft de handvatten om de juiste keuzes te maken.”

ing. Edwin Bos MSc. MCD

Programmamanager bij de Provincie Flevoland

Module 3: Urban Governance

Collegethema's

1 Steden in de netwerksamenleving

Opkomst en groei van netwerken

2 Spelen met schalen

Macht en invloed in stad en regio

3 Procesmanagement in de stad

Omgaan met onzekerheid

4 Verbindend publiek management

Netwerken en nieuwe allianties

5 Sturen op spin-offs

Aanjagers voor gebiedsontwikkeling

6 De postindustriële stad

Nieuwe industrieën en triple helix

7 Strategievorming

Wervende stads- en projectproposities

Wat betekent de transitie naar een netwerksamenleving voor sturing in stedelijke ontwikkeling? Welk handelingsrepertoire is nodig om optimaal gebruik te maken van deze netwerken? In deze module staat governance centraal; over netwerken en nieuwe allianties in stedelijke ontwikkeling.

Dynamiek

Stedelijke ontwikkelingsprojecten zijn onderhevig aan politieke, financiële en maatschappelijke dynamiek. Dit uit zich in verschuivende grenzen tussen publiek en privaat, in andere verhoudingen tussen de overheidslagen en in nieuwe vormen van publiek ondernemerschap. Sturing vindt steeds minder plaats vanuit hiërarchie en steeds meer vanuit netwerken. Hoe daarmee om te gaan? Hoe maken we gebieden die van strategisch belang zijn voor de stad en voor de regio?

Co-creatie

Governance in stedelijke ontwikkeling betekent ruimte geven aan uiteenlopende maatschappelijke en private partijen. Bottum-up ontwikkelingen verbinden aan top-down sturing. Nieuwe allianties creëren tussen publieke, private en maatschappelijke actoren. Welke instrumenten horen bij een netwerkorganisatie? Wat zijn de uitdagingen en valkuilen van co-creatie?

“Door deze MCD module ben ik het proces van dialoog met de stad en stakeholders meer gaan waarderen, waar ik voorheen meer gericht was op onmiddellijk resultaat. Ik zie nu beter in dat de vele dialogen, die soms tijdrovend lijken, nodig zijn om tot een gezamenlijk verhaal te komen. En ik geloof nu dat de lange, grote voorinvesteringen in de identiteit van een gebied zijn vruchten afwerpen.”

Pieter Birnage, Projectmanager Gemeente Den Haag DSO

Nieuwe verhalen en perspectieven

Steden in het postindustriële tijdperk proberen zich opnieuw uit te vinden met een overtuigend nieuw verhaal ondersteund door een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bewoners, bezoekers en bedrijven.

De bestaande gebouwde omgeving voldoet echter in veel gevallen niet meer aan de behoeften van economisch krachtige, sociaal inclusieve en ecologisch en energetisch duurzame steden.

Daarom is de integrale transformatie van stedelijke gebieden een majeure opgave. Hoe werken we aan gebiedstransformaties waarin meervoudig ruimtegebruik een plek krijgt?

Adaptieve strategieën

Continu veranderende omstandigheden stellen hoge eisen aan partijen. Als de toekomst onzeker is, hoe maken we dan omgevingsvisies en strategieën die wervend en adaptief zijn maar ook voldoende vertrouwen en houvast bieden?

Deze module biedt inzicht in tal van praktijkvoorbeelden met aansprekende cases in onder meer Eindhoven, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en plaatsen uit de regio. Tijdens de module worden deelnemers uitgedaagd om zelf de governancestructuur voor een gebiedstransformatie uit te werken. Hoe is een gebiedstransformatie een aanjager voor de omliggende wijken, de stad en de regio? Welke actoren zijn daarbij betrokken en wat zijn de prikkels tot samenwerking?

“De MCD leert je de relevantie en het toenemend belang van governance en netwerken voor de stedelijke gebiedsontwikkeling. Deze theoretische basis pas je meteen toe in de praktijk.”

Martijn Drosten MCD, Teammanager Gebiedsadvies Sweco

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- prof.dr. Wim Derksen
- prof.mr.dr. Ernst ten Heuvelhof
- prof.ir. Hans de Jonge
- prof.dr.ir. Katrien Termeer
- prof.dr.ing. Geert Teisman
- prof.dr. Nico Nelissen
- prof.dr. Erik-Hans Klijn
- dr. Wouter Jan Verheul

Module 4: **Urban Investment & Finance**

Collegethema's

- 1 **Financiële- en vastgoedmarkten**
- 2 **Financial engineering; Rekenen aan grond en gebieden**
- 3 **Onderhandelen en samenwerken**
- 4 **Prijsvorming op vastgoedmarkten**
- 5 **Samenwerken en prioriteiten**
- 6 **Effectieve proposities**
- 7 **Integratiecasus Suikerterrein Groningen**

Hoe ontwikkelt de economie zich en wat betekent dit voor partijen in stedelijke projecten? Welk effect heeft de conjunctuur op prijzen en posities? Hoe kiest een ontwikkelaar kansrijke projecten? Hoe stelt een belegger zijn portefeuille samen? Onder welke voorwaarden kan een corporatie nog maatschappelijk investeren? Hoe komen partijen samen tot aantrekkelijke proposities? Al deze vragen komen langs in deze module. De module geeft inzicht in de financiële afwegingskaders van de verschillende actoren die werkzaam zijn in stedelijke ontwikkeling.

Risico en rendement

In deze module staat allereerst de vraag centraal waarom je in sommige projecten wel en in andere niet zou moeten investeren. Hierbij komen investeringscriteria zoals rendement en risico aan de orde. Gewenste rendementen en te accepteren risico's worden door ontwikkelaars, overheden, corporaties en verschillende typen beleggers uiteenlopend beoordeeld. Hoe nemen deze partijen investeringsbesluiten? En hoe rekenen ze aan grond en vastgoed?

Tijdens de collegedagen wordt duidelijk hoe verschillende actoren omgaan met onzekerheid en ervoor zorgen dat er toekomstbestendig wordt ontwikkeld. Ook de stap naar portefeuillemanagement wordt behandeld.

Effectieve proposities

Een ontwikkelend pensioenfonds hanteert niet hetzelfde businessmodel als een private equity belegger. Ze beoordelen de haalbaarheid van een project op een andere manier. Deze module biedt inzicht in de beoordelingswijzen van investeerders. Deelnemers krijgen handvatten aangereikt om de (investerings) doelen van actoren te lezen, daarop te sturen en effectieve proposities te formuleren.

Financieren

Het verkrijgen van financiering is eenvoudiger wanneer je als stedelijk ontwikkelaar de belangen en afwegingen van financiers kent. Hoe beoordeelt een bank risico en rendement? Welk beleid voert een bank ten aanzien van uitstaande leningen? Waarom heeft het monetair beleid van andere landen invloed op de financierbaarheid van projecten in Nederland?

Contracten

Natuurlijk moeten afspraken tussen actoren uiteindelijk ook vastgelegd worden in contracten. Welke ruimte is er voor afspraken tussen publiek en privaat? Welke nieuwe ontwikkelingen zijn er op het gebied van contracteren en hoe verhouden nieuwe vormen van ontwikkeling zich tot bestaande regelgeving?

Theorie en praktijk

In deze module komt in 7 collegedagen de theorie van financieren en risicobepaling langs. Studenten gaan aan de slag met de (impact van) grond en gebiedsexploitaties en daarnaast is er een flink aantal sprekers uit de praktijk dat vertelt hoe zij hun (financierings) afwegingen maken?

De module wordt afgesloten met een integratiecasus. Dit jaar staat de herontwikkeling van het Suikerterrein in Groningen centraal.

“MCD leert deelnemers elkaars business cases en belangen doorgronden, wat leidt tot wederzijds begrip en een meer voorspoedige samenwerking.”

René Kamperman MSc. MCD
Hoofd Projectmanagement BPD

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- dr. Erik Braun
- prof.dr.Ir. Arno van der Vlist
- drs. Jeroen van Haaren
- drs. Frank ten Have
- drs. Nicole Maarsen MRE
- prof.dr. Frank van Oort
- Ir. Michel van Rhee

Module 5: **Urban Strategies & Concepts**

Collegethema's

1 **Sturen in gebiedsontwikkeling**

De middelen van gebiedsontwikkeling en de regels van het spel

2 **Getijden van gebiedsontwikkeling**

Integrale planmatigheid versus organisch en participatief

3 **Organiserend vermogen**

Het versterken en onderhouden van strategische relaties

4 **Ontwerpkracht**

Ontwerpend onderzoek naar de kern van de gebiedsopgave

5 **Conceptontwikkeling**

Van analyse naar breed gedragen en haalbaar concept

6 **Strategievorming**

Adaptief werken aan de realisatie van gebiedsplannen

7 **Referentieproject**

Strategisch advies uitbrengen voor een complexe opgave

Hoe komen we in stedelijke gebieden tot een effectieve ontwikkelstrategie? Hoe blijven we adaptief inspelen op veranderingen in markt, politiek en maatschappij? En hoe om te gaan met de steeds grotere diversiteit aan partijen betrokken bij een gebiedsopgave? Deze module gaat over sturen in gebiedsontwikkeling: van analyse via concept naar strategievorming.

Sturen in gebiedsontwikkeling

Deze module combineert bestuurs- en bedrijfskundige inzichten en past ze toe op de kern van sturen in gebiedsontwikkeling: het verbinden van actoren, belangen en middelen rond een gezamenlijke stedenbouwkundige opgave. Docenten en praktijkexperts zetten uiteen wat er bij dit verbindingspel komt kijken en reflecteren op de belangrijkste spelregels in de Nederlandse gebiedsontwikkelingspraktijk. Zo komt de Omgevingswet aan bod, gaan we in op het belang van ruimtelijke kwaliteit en bespreken we de verschillende publiek-private samenwerkingsvormen.

Strategie en concept

In deze module worden de begrippen strategie en concept in gebiedsontwikkeling stapsgewijs verkent en verdiept. Dit begint met een relationele analyse van de gebiedsopgave, waarna op ontwerpende wijze aan een gebiedsconcept en ontwikkelstrategie wordt gewerkt.

We brengen hiermee stedenbouwkundige kennis in verband met die van financiën, proces en bestuur. Colleges, projectintervisies en workshops leiden tot inzicht in strategievorming op gebiedsniveau.

Visie, actie en bijsturing

Aan de hand van een referentieproject worden gedurende de module handvatten aangereikt om een strategische visie op de toekomst van een stedelijk gebied te ontwerpen en een krachtig handelingsperspectief te formuleren. Deelnemers leren concrete acties in het heden te combineren met gemotiveerde keuzes voor de langere termijn. Zo raken visievorming, positionering, programmering en haalbaarheid gekoppeld aan een adaptief sturingsrepertoire dat uitgaat van verandering, bijsturing en inspelen op nieuwe kansen en inzichten.

Variatie

Het programma van module 5 is inhoudelijk en didactisch gevarieerd. We reiken met wetenschappelijke en praktijkgerichte literatuur en interactieve colleges nieuwe kennis aan. We besteden speciale aandacht aan de dynamiek rond binnenstedelijke ontwikkelopgaven als de Merwedekanaalzone (Utrecht) en de Haagse Binckhorst en bespreken hoe hier in de praktijk mee wordt omgegaan. Schakelend tussen theorie en praktijk leren deelnemers zodoende om te gaan met actuele én toekomstige uitdagingen in stedelijke ontwikkeling en integrale gebiedsopgaven.

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- prof.dr. Co Verdaas
- prof.em.mr. Friso de Zeeuw
- dr. Steffen Nijhuis
- dr. Peter Pelzer
- Ir. Daan Zandbelt
- drs. Geurt van Randeraat
- prof.dr. Erwin van der Krabben

"Tijdens mijn MCD studie bleken tegengesteld lijkende belangen regelmatig eenvoudig verenigbaar, of evident geachte oplossingen schier onmogelijk wanneer ze werden uitgetekend."

Jeroen de Willigen MSc. MCD

Directeur De Zwarte Hond - Stadsbouwmeester Groningen

Module 6: Urban International Development

Collegethema's

1 International City Making

Leren van buitenlandse steden

2 Follow the Money

Sturen zonder publiek geld

3 Developing Glocal Places

De private sector aan het roer

4 Involving Communities

Het creëren van publiek domein

5 Studying Urban Areas

Interviews met lokale professionals

6 Contested Space

Van wie is de stad?

7 International Reflections

Naar een reflexieve praktijk

MCD goes USA. Hoe werkt stedelijke ontwikkeling in buitenlandse steden? Wat kunnen we leren van gebiedsontwikkeling in de metropool New York? Hoe zijn principes en instrumenten ook in Nederland toepasbaar te maken? Deze module gaat over samen werken aan een internationale stad.

Leren van buitenlandse steden

De verhouding tussen publiek en privaat is in de Nederlandse stedelijke ontwikkelingspraktijk aan het veranderen. Om deze veranderingen beter te leren begrijpen gaat de internationale module van de MCD naar New York. In deze stad gebeurt het: van organisch en kleinschalig tot groots en meeslepend.

Glocal development

Gebiedsontwikkeling in metropolen vraagt om *glocal development*: globaliserende kapitaalstromen kunnen verbinden met lokale belangen. Ga met ontwikkelaars in gesprek en vergelijk de Amerikaanse praktijk met de Nederlandse. Hoe maakt men gebruik van investeringskracht als overheidsmiddelen beperkt zijn? Hoe wordt gewerkt aan places waar ook de lokale gemeenschap zich thuis voelt?

Unieke samenwerking

Master City Developer werkt in deze module samen met docenten van New York University en Columbia University. Met deze prestigieuze universiteiten is een mix van academische colleges en projectbezoeken samengesteld. Bestudeer Hudson Yards, ontdek privaat ontwikkeld public space in Bryant Park en leer over communityled development op de High Line.

Zorgvuldig lessen trekken

De internationale module zoekt de balans tussen leren van specifieke stedelijke ontwikkelingslessen in het buitenland en meer algemene theoretische inzichten. Wat betekent het ontwikkelen van een stad in een neo-liberale omgeving waarin private spelers veel ruimte krijgen, maar waarbij tegelijkertijd openbaar vervoer, stadsparken en andere

publieke voorzieningen geregeld moeten worden? Hoe voorkomen of beperken we de negatieve effecten van gentrificatie? Hoe wordt de stad inclusief gehouden met werkgelegenheidsgroei en betaalbare huisvesting voor diverse groepen?

Omdat de uitvoeringssituatie verschilt van plek tot plek, worden deelnemers uitgedaagd om kritisch te evalueren in hoeverre lessen van projecten in New York kunnen worden toegepast op Nederlandse situaties. Tijdens de module worden deelnemers begeleid in het formuleren van zorgvuldige *take home lessons*.

Wat voorgaande deelnemers zeiden:

“De internationale module is voor mij heel erg belangrijk geweest. Ik weet nu hoe partijen in het buitenland gebiedsontwikkeling oppakken en wat de trends zijn.”

“De module geeft inzicht hoe stedelijke ontwikkeling in New York gaat en helpt je daardoor te reflecteren op de Nederlandse praktijk; is het wel zo logisch wat we doen?”

Projecten

Bezoek aan onder meer:

- The High Line
- Bryant Park
- East Harlem
- WTC/Battery Park
- Long Island City
- Hudson Yards

“Ondergedompeld worden in Amerikaanse gebiedsontwikkeling verrijkt je begrip van de veranderingen in onze eigen Nederlandse praktijk.”

Prof.ir. Hans de Jonge

Hoogleraar Vastgoed TU Delft

Module 7: Research & Design Methods

Collegethema's

- 1 Inleiding in het doen van wetenschappelijk onderzoek**
- 2 Kwalitatief onderzoek**
Ontwerpend onderzoek, methodologische keuzes maken
- 3 Kwantitatief onderzoek**
Beleidsanalyse, survey ontwerp en analyse, statistische modellen
- 4 Literatuuronderzoek**
- 5 Conceptueel kader**
- 6 Kwalitatieve casestudy**
- 7 Van probleemstelling tot onderzoek**

Docenten

Met bijdragen van onder meer:

- dr. Erik Braun
- prof. dr. Ellen van Bueren
- drs. Jeroen van Haaren
- dr. Steffen Nijhuis
- prof. dr. Frank van Oort

Hoe zet je een wetenschappelijk onderzoek op? Welke methoden zijn beschikbaar en hoe dienen die toegepast te worden? Welk onderwerp heeft je interesse en wil je graag verder onderzoeken: wat is er beschikbaar aan theorie? Hoe bouw je verder op wat er al is? Geef vorm aan je eigen wetenschappelijk onderzoek onder begeleiding van de academische staf van Erasmus Universiteit Rotterdam en TU Delft.

Module 7 biedt een proeverij van onderzoeksmethoden: een eerste kennismaking met kwalitatief en kwantitatief onderzoek die deelnemers moet helpen om een adequate methode te kiezen en suggesties geeft voor aanvullende zelfstudie om de finesses van een methode te leren.

Het opzetten van een onderzoek start met het maken van een reeks aan keuzes ten aanzien van het onderwerp, de methode en de verdere uitwerking van de methode, bijvoorbeeld het selecteren van casestudies.

In tegenstelling tot voorgaande modules ligt het accent niet op het vergaren van kennis over

gebiedsontwikkeling, maar veel meer op het verwerven van de vaardigheden om zelfstandig onderzoek uit te voeren en kennis over de methoden die daarbij gebruikt kunnen worden.

Docenten en studenten verkennen samen hoe algemene uitgangspunten van “goed onderzoek doen” zich vertalen naar concrete problemen en onderzoeksvragen in stedelijke gebiedsontwikkeling. Deelnemers presenteren regelmatig conceptversies van hun scriptievoorstel en worden aangemoedigd de voorstellen van anderen kritisch te bekijken.

Module 8: Research Project / Master Thesis

Het doel van module 8 is het uitvoeren van een praktijkgericht onderzoeksproject op basis van wetenschappelijke methoden. Deelnemers schrijven een masterscriptie onder begeleiding van een van de MCD-docenten. Het onderzoeksvorstel uit module 7 is daarvoor het vertrekpunt.

Interactieve opzet

Deelnemers werken een relevante vraag – meestal uit hun eigen praktijk – uit tot een concreet onderzoeksvoorstel. In een aantal interactieve colleges en workshops bespreken studenten en docenten de uitgangspunten van het onderzoek en de meerwaarde voor de praktijk en het vakgebied.

Nieuwe kennis

Met een masterscriptie wordt nieuwe kennis vergaard. Met het doen van een eigen onderzoek verwerven studenten inzicht in een nieuw businessmodel of een nieuw

sturingsmechanisme. In andere gevallen doen studenten onderzoek naar een transformatie van een specifiek soort gebied.

De kern is steeds dat in module 8 wetenschappelijk onderzoek en de dagelijkse praktijk bij elkaar worden gebracht in een concreet interdisciplinair onderzoek.

Deelnemers sluiten de opleiding af met een presentatie van hun onderzoek, conclusies en inzichten. De scriptie vormt niet alleen het sluitstuk van de opleiding, maar opent ook deuren naar een nieuw netwerk.

“If we knew what it was we were doing, it would not be called reasearch, would it?”

Albert Einstein
Uitvinder

MSc OPLEIDING

De MSc opleiding is verdeeld in acht modules over twee jaar. MCD biedt de mogelijkheid om de modules los te volgen of als onderdeel van een volwaardige MSc opleiding.

Drie fasen, acht modules

De Master City Developer bestaat uit drie fasen. In de kernfase krijg je inzicht in de context van stedelijke ontwikkeling. Wat beïnvloedt de ontwikkeling van een stad, welke 'systemen' hebben invloed op steden en regio's en wat betekent dat voor het sturen van projecten?

De verdiepingsfase zoomt in op het niveau van concrete stedelijke ontwikkelprojecten. Optimalisatievraagstukken tussen marktpotentie, beschikbare middelen, ontwerpend onderzoek en ruimtelijke kwaliteit staan hierbij

centraal. In deze fase vindt ook de internationale module plaats.

Ter afronding van zowel de kernfase als de verdiepingsfase vindt een assessment plaats waarin de ontwikkeling van studenten en hun persoonlijke leerdoelen centraal staan.

In de specialisatiefase doen deelnemers essentiële vaardigheden op om wetenschappelijk onderzoek en de dagelijkse praktijk aan elkaar te knopen tijdens een concreet interdisciplinair onderzoek naar een vraag uit de praktijk.

Praktisch

- ▶ Tweejarige MSc-opleiding in deeltijd
- ▶ Opgebouwd uit acht modules
- ▶ Modules zijn ook los te volgen
- ▶ Instroom op ieder moment mogelijk
- ▶ Zeven collegemiddagen per module
- ▶ Colleges aan EUR, TU Delft en op locatie
- ▶ Collegedagen op woensdag (MCD 15) en op donderdag (MCD 16)
- ▶ Internationale module (met studiereis)
- ▶ Afronding met masterscriptie
- ▶ Leergang 16 start september 2019

HBO pre-master

Het MSc Master City Developer programma is ook toegankelijk voor deelnemers met een HBO vooropleiding. Voor hen is een aparte pre-master ontwikkeld.

Gedurende een aantal weken verwerken deelnemers de studie- en onderzoeksvaardigheden die nodig zijn om het MCD-programma tot een succesvol einde te brengen. De pre-master

bouwt voort op de HBO opleiding en vult deze aan met vereiste academische vaardigheden.

Toelatingseisen

De MCD'er heeft een HBO/WO-vooropleiding en minimaal vijf jaar ervaring in gebiedsontwikkeling. Naast gedrevenheid en passie voor het vak bezit hij/zij een gedegen en aantoonbare motivatie voor het volgen van de opleiding.

2003

stichten een post-academische opleiding voor professionals die in het speelveld van stads- en gebiedsontwikkeling opereren en daar een leidende rol in willen spelen.

Een combinatie van wetenschappelijke inzichten vanuit de economie, bedrijfs- en bestuurskunde gekoppeld aan de kennis over vastgoed, ontwerp en stedenbouw.

2018

MCD is door de jaren heen uitgegroeid tot een toonaangevende, wetenschappelijk geaccrediteerde opleiding (Master of Science)

>280

alumni die met trots de titel MCD achter hun naam voeren.

Toekomst

Het vak blijft zich ontwikkelen met nieuwe thema's als mobiliteit, energie en verdichting.

Continu afstemmen van ruimtelijke kwaliteit, middelen en marktbehoefte is de spil van het werk.

KERNFASE

De context van stedelijke ontwikkeling

①

Urban Economics

②

Urban Resilience

③

Urban Governance

VERDIEPINGSFASE

Stedelijke ontwikkelingsprojecten

④

Urban Investment & Finance

⑤

Urban Strategies & Concepts

⑥

Urban International Development

SPECIALISATIE

Onderzoek in gebiedsontwikkeling

⑦

Research & Design Methods

⑧

Research Project / Master Thesis